

**UCHWAŁA NR XX/122/2013
RADY GMINY WILCZYCE**
z dnia 11 marca 2013 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U.z 2013 r., poz.135) uchwała się, co następuje :

§ 1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wilczyce.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Leszek Salata

Uzasadnienie

do uchwały Nr XX/122/2013 Rady Gminy Wilczyce z dnia 11 marca 2013 r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata
2013-2016

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2013 roku poz.135) do zadań własnych gminy należy min. opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny . Istotnym elementem ustawy jest wprowadzenie lokalnego systemu wsparcia rodzin w tym wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej poprzez organizowanie działań o charakterze profilaktycznym dla rodziców i dzieci, działań wspierających w wykonywaniu ról społecznych przez członków rodzin, rozwijanie/wzmacnianie kompetencji rodzicielskich, wsparcie dla bezpiecznego rozwoju dziecka. Kompetencje w sprawie uchwalania programu na podstawie art. 179 ust. 2 w/w ustawy posiada rada gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Leszek Salata

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Na LATA 2013 - 2016

ROZDZIAŁ I

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2016 jest dokumentem opracowanym przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach w związku z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135), która weszła w życie 1 stycznia 2012 roku. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizowania lokalnego systemu dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej jest obowiązkiem spoczywającym na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zadania z zakresu wspierania rodziny mogą być zlecane przez organy jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z zasadą pomocniczości.

Niniejszy program służy zminimalizowaniu społecznych i finansowych skutków związanych z zaniedbaniem funkcji opiekuńczo- wychowawczych w rodzinie względem dzieci i młodzieży.

Na mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Wójt Gminy Wilczyce upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach do :

1) ustanawiania rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi w sprawie zasad zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy

rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

2) prowadzeniu postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodzin oraz wydawanie w tych sprawach decyzji.

Program wpisuje się w Strategię Rozwiązywania problemów Społecznych Gminy Wilczyce na lata 2008- 2015 Cel Nr 2 "Wzmacnianie trwałości rodziny, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, edukacja i wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży".

2. WSPIERANIE RODZINY

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na :

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmacnianiu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Praca z rodziną w tym w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka może być udzielana przez instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające.

3. PRACA Z RODZINĄ

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie :

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
 - 2) terapii i mediacji,
 - 3) usług dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
 - 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
 - 5) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji w formie grup wsparcia lub grup samopomocowych.
- Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Indywidualną pracę z rodziną prowadzi asystent rodziny.

4. POMOC W OPIECE I WYCHOWANIU DZIECKA

W celu wspierania rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; specjalistycznej (organizującej zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne); pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę (obejmującej działania animowane i socjoterapeutyczne).

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku : opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w połączonych formach.

Rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

ROZDZIAŁ II

Diagnoza sytuacji rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2011 – 2012r.

Zgodnie z informacją Urzędu Gminy w Wilczycach z dnia 6.03.2013r znak EL.534317.2013 aktualnie na terenie Gminy Wilczyce zamieszkuje 3870 osób w 16 sołectwach.

1. Rodziny niewydolne wychowawczo

Bezradność opiekuńczo- wychowawcza stanowi jedną z dysfunkcji, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. , poz. 182). Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami, w szczególności z : przemocą domową, uzależnieniami, ubóstwem, długotrwałą chorobą, samotnym wychowywaniem dziecka, sieroctwem, długotrwałym pozostawianiem bez pracy.

Tabela Nr 1. Rodziny niewydolne wychowawczo objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach w latach 2011 – 2012

	Rok 2011	Rok 2012
	55	55
Liczba osób w rodzinach	268	268

Źródło : sprawozdanie MPiPS 03

Na podstawie informacji z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu ustalono, iż w związku z zaniedbaniem funkcji opiekuńczych w 2011 roku w pieczy zastępczej przebywało z terenu gminy 2 dzieci.

W 2012 roku w pieczy zastępczej (instytucjonalnej) przebywało 2 dzieci, Gmina Wilczyce poniosła koszt w wysokości 10% miesięcznego kosztu pobytu w pieczy zastępczej (Koszt w drugim roku wynosi 30%, a w następnym 50 %).

2. Ubóstwo

Jednym z powodów przyznania pomocy w latach 2011 – 2012 było ubóstwo, określane jako nieosiągnięcie kryterium dochodowego określanego

w ustawie o pomocy społecznej (dla osoby samotnie gospodarującej 477 zł, dla osoby w rodzinie 351 zł po 1.10 2012 roku odpowiednio 542 zł i 456 zł).

Tabela Nr 2. Osoby dotknięte ubóstwem objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach w latach 2011 – 2012

	Rok 2011	Rok 2012
	128	128
Liczba osób w rodzinie	536	536

Źródło : sprawozdanie MPiPS 03

3. Niepełnosprawność

Liczba osób zaliczonych do grona osób niepełnosprawnych z roku na rok wzrasta, co obserwuje się w świadczeniach rodzinnych. Z uwagi na wzrastające koszty leczenia oraz zakupu leków pogarsza się byt osób, w tym niepełnosprawnych, które korzystają ze wsparcia pomocy społecznej.

Tabela Nr 3. **Osoby objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach z powodu niepełnosprawności.**

	Rok 2011	Rok 2012
	49	51
Liczba osób w rodzinach	161	166

Źródło: Sprawozdanie MPiPS 03

4. Bezrobocie

Na podstawie statystyki Urzędu Pracy w Sandomierzu na koniec 2011 roku z terenu gminy było zarejestrowanych 240 osób jako bezrobotne, na koniec 2012 roku 246 osób. Z powyższych danych wynika, że stan bezrobocia ma tendencję wzrostową.

Pozostawanie bez pracy było jednym z głównych powodów udzielania pomocy społecznej.

Tabela Nr 4. **Osoby objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach z powodu bezrobocia.**

	Rok 2011	Rok 2012
	74	75
Liczba osób w rodzinach	255	260

Źródło : sprawozdanie MPiPS 03

5. Problemy alkoholowe

Problemy alkoholowe w rodzinie wpływają na nieprawidłowe funkcjonowanie całej rodziny, w tym dzieci.

Tabela Nr 5. **Osoby objęte pomocą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wilczycach z powodu problemów alkoholowych**

	Rok 2011	Rok 2012
	14	10
Liczba osób w rodzinach	59	35

Źródło: informacja UG w Wilczycach z dnia 6.03.2013r znak SO.8135.4.2013

6. Przemoc domowa

Jedną z przyczyn korzystania z systemu pomocy społecznej stanowi przemoc domowa. Zadania związane z rozwiązywaniem problemów przemocy, wsparciem dla ofiar przemocy i postępowaniem wobec sprawcy Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczycach wykonuje przy współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela Nr 6. **Osoby korzystające ze wsparcia z powodu przemocy domowej.**

	Rok 2011	Rok 2012
	6	6
Liczba osób w rodzinach	18	18

Źródło: sprawozdanie MPiPS 03

7. Inne powody

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczycach udziela wsparcia również z innych powodów stanowiących również dysfunkcyjność rodziny takich jak: długotrwała choroba, bezdomność, zdarzenie losowe lub narkomania.

ROZDZIAŁ III

Zasoby działające w sferze dziecka i rodziny na terenie gminy Wilczyce

1. Zasoby instytucjonalne:

- 1) Rada Gminy Wilczyce (stanowienie prawa lokalnego),
- 2) Urząd Gminy Wilczyce (realizacja zadań publicznych w tym prowadzenie świetlic wiejskich),
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczycach (zadania pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentacji, postanowienia wobec dłużników, świadczenia opiekuńcze),
- 4) Zespół Szkół w Wilczycach (prowadzenie szkoły podstawowej, gimnazjum),
- 5) Stowarzyszenie na Rzecz Wsparcia Rozwoju Sołectwa Łukawa "Wspólnota Wiejska" (prowadzenie szkoły podstawowej, gimnazjum, przedszkola)
- 6) Stowarzyszenie Na Rzecz rozwoju Wsi Radoszki (prowadzenie szkoły podstawowej, gimnazjum, przedszkola)
- 7) Stowarzyszenie na rzecz wsparcia rozwoju sołectwa Daromin "Moja Miejscowość" (prowadzenie szkoły podstawowej, gimnazjum , przedszkola).

2. Inne podmioty :

- 1) Parafia Najświętszego Serca Jezusa w Jankowicach Kościelnych,
- 2) Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Darominie ,
- 3) Parafia pw. Św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Łukawie ,
- 4) Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych i Współuzależnionych w Wilczycach,
- 5) Gminna Komisja Rozwoju Problemów Alkoholowych w Wilczycach (wspieranie dla rodzin z problemem alkoholowym).

ROZDZIAŁ IV

Cele programu.

1. Cel główny : Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

2. Cele szczegółowe:

- 1) zdiagnozowanie przyczyn opiekuńczo- wychowawczych,
- 2) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich,
- 3) poprawna jakość świadczonych usług,
- 4) wsparcie w opiece i wychowaniu, prowadzeniu gospodarstwa domowego.

ROZDZIAŁ V

Adresaci Programu.

Adresatami programu pozostają :

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- 2) dzieci i młodzież do 18 roku życia z rodzin z zaburzoną funkcją opiekuńczo- wychowawczych,
- 3) otoczenie wyżej wymienionych rozumiane jako rodzina, sąsiedzi, rówieśnicy.

ROZDZIAŁ VI

Zadania Programu.

Cele określone w rozdziale IV realizowane będą w formie następujących zadań:

Cel 1. Zdiagnozowanie przyczyn opiekuńczo- wychowawczych					
Zadanie	Działanie	Realizator	Źródło finansowania	Termin	Wskaźniki
1)ustalenie dysfunkcji opiekuńczo- wychowawczych	Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego	Pracownicy socjalni	Budżet gminy	2013- 2016	Liczba asystentów
Cel 2. Wzmacnianie kompetencji rodzicielskich					
Pomoc w pełnieniu roli rodzica	Zorganizowanie szkolenia dla rodziców/rodzin z zaburzeniami funkcji opiekuńczych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczycach	Budżet gminy	2013- 2016	Ilość rodzin Ilość rodziców Matek/ojców
Pomoc	Grupowe lub	Szkoły	Budżet gminy	2013- 2016	liczba spotkań liczba osób

pedagogiczna	indywidualne porady pedagogiczne				
Pomoc w rozwoju osobowościowym	Kierowanie do Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej	Szkoły	Budżet gminy	2013-2016	Liczba skierowan. osób
Cel 3. Poprawa jakości świadczonych usług					
Wzmocnienie profesjonalne kadr pomocy społecznej	Przeszkolenie z obecnych pracowników socjalnych w celu ewentualnego wypełniania obowiązku trenera rodzinnego	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczycach	Budżet gminy	2013-2016	Liczba szkoleń Liczba pracowników
Cel 4. Wsparcie w opiece, wychowaniu, prowadzeniu gospodarstwa domowego					
Pomoc rodziny wspierającej lub grupy samopomocowej	Utworzenie rodzin wspierających lub grupy samopomocowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczycach	Budżet gminy	2013-2016	Liczba zawartych umów

Rozdział VII

Przewidywane efekty

Spodziewanym efektem realizacji Programu będzie polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zminimalizowanie społecznych i finansowych skutków zaniedbań opiekuńczo- wychowawczych, zapobieżenie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej instytucjonalnej lub rodzinnej.

Rozdział VIII

Źródła finansowania

Finansowanie programu może odbywać się w oparciu o:

- 1) budżet gminy,
- 2) dotacje zewnętrzne,
- 3) środki własne potencjalnych realizatorów.

Rozdział IX

Monitorowanie i ewaluacja.

W terminie do 31 marca Wójt Gminy przedstawia Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu i osiągnięcia wskaźników liczbowych oraz wydatkowanych kwot.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
LS
Leszek Salata